

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2011-11-14
Meddelad i
Linköping

Mål nr
5752-11
Enhet 2

Sida 1 (6)

SÖKANDE

Gränna Taxibuss AB, 556275-7723
Sjögatan 31
563 31 Gränna

MOTPART

AB Östgötatrafiken, 556038-8950
Box 1550
581 15 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2011-11-15	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 61043

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 10 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	--

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Genom tilldelningsbeslut den 9 september 2011 gällande upphandling av särskild kollektivtrafik i Ödeshögs kommun (Ref. nr. 2011/0248) har AB Östgötatrafiken (Östgötatrafiken) antagit annan anbudsgivare än Gränna Taxibuss AB (bolaget). Upphandlingen har genomförts genom ett öppet förfarande och med utvärderingskriteriet lägsta pris. Tre anbud inkom, varav ett har förkastats så som onormalt lågt efter att anbudsgivaren givits tillfälle att inkomma med skriftlig förklaring.

Bolaget ansöker om överprövning av tilldelningsbeslutet och yrkar, som det får förstås, att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärd enligt 16 kap. 5 § LOU.

Östgötatrafiken bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning.

SKÄLEN FÖR RÄTTENS AVGÖRANDE

Parternas argumentation.

Bolaget har i sin ansökan om överprövning anfört i huvudsak följande. Med hänsyn till upphandlad trafikvolym och kravspecifikationen i modellavtalet gällande två stycken klass 1 (8) fordon med utrustning samt trafikeringsplikten för dessa fordon under Östgötatrafikens trafikdygn (kl. 06.00-23.00) ställer sig bolaget frågande till utvärderingen och beslutet att tilldela trafikuppdraget till den entreprenör som lämnat in ett pris på 1 132 000 kr. Bolagets beräkning visat att anbudet är orimligt lågt. Bolaget, som har möjlighet att utföra trafikuppdraget, har förlorat sin chans att delta i konkurrensen om trafikuppdraget på grund av det lågt räknade anbudet. Motorcentralen Bo Pettersson AB:s anbud bör därför prövas med en redovisning till grund för lagt anbudspris för att klara trafikuppdraget i

enlighet med 12 kap. 3 § LOU. Detta är högst relevant då en annan entreprenör som tilldelats trafikuppdrag för Östgötatrafiken nyligen försatts i konkurs gällande avtalsperiod.

Östgötatrafiken anför i huvudsak följande. Efter beställning från Ödeshögs kommun har Östgötatrafiken genomfört en öppen upphandling av särskild kollektivtrafik i Ödeshögs kommun med tilldelningskriteriet lägsta pris utifrån en för uppdraget relevant trafikvolym. Vid tiden för anbudstiden hade tre anbud inkommit. Samtliga anbud bedömdes ha den tekniska och ekonomiska kapaciteten för uppdraget och bedömdes även uppfylla samtliga kvalificeringskrav som uppställdes. Vid utvärderingen av anbuden bedömde Östgötatrafiken att en av anbudsgivarna lämnat ett onormalt lågt anbud varför detta anbud förkastades efter utredning i enlighet med 12 kap. 3 § LOU. Som stöd för att bedöma eventuella anbuds ekonomiska livaktighet har upphandlande enheten uppgifter om vad liknande trafikuppdrag kostar, samt flera års samlade erfarenheter av vad som kan anses rimligt eller inte. Några krav på detaljerad utredning över enskilda anbudsgivares anbud, utöver de krav som ställs på upphandlande enheten vad gäller utredning av onormalt låga bud, kan inte ställas på en upphandlande enhet enligt gällande upphandlingslagstiftning. Vid en jämförelse av anbuden med liknande uppdrag har Östgötatrafiken inte bedömt att Motorcentralen Bo Pettersson AB:s anbud om 1 132 000 kr/år som onormalt lågt. Någon grund att vidare utreda, än mindre förkasta, anbudet kan därför inte anses föreligga. Bolaget har inte kunnat visa att de kan anses lida skada eller kunna komma att lida skada.

Bolaget anför i genmäle bl.a. följande. Bolaget kan komma att lida skada eftersom bolagets anbud i detta sammanhang, med beaktande av principen om lägsta pris, framstår som obilligt och därmed kommer att förlora upphandlingen om aktuell trafik. Bolaget har i dag avtal med Östgötatrafiken avseende bland annat den trafik som aktuell upphandling omfattar. Bolaget

har lång erfarenhet av liknande uppdrag på andra orter i Sverige. Genom sin verksamhet har bolaget erhållit kunskap om hur sådan verksamhet bedrivs på effektivast möjliga sätt, vilka resurser som krävs och vad detta kostar. Bolaget har gjort noggranna beräkningar utifrån det förfrågningsunderlag som Östgötatrafiken presenterat och som ligger till grund för upphandlingen. Det framstår som orimligt att trafik med två bilar med krav på tillgänglighet på orten mellan 06.00 och 23.00 årets samtliga dagar kan utföras med bibehållen kvalitet, med beaktande av rimliga anställningsvillkor och med hänsyn tagen till aktuell arbetstidslagstiftning kan utföras till det pris som vinnande anbudsgivare uppgett.

Östgötatrafiken anför i yttrande bl.a. följande. Östgötatrafiken har mångårig erfarenhet att upphandla såväl allmän som särskild kollektivtrafik och kan anses ha bred kunskap om huruvida en anbudsgivares anbud kan anses onormalt lågt i förhållande till det trafikslag och den trafikvolym som upphandlas. Då såväl kostnadsmassan som avkastningskraven ser olika ut från företag till företag är det inte möjligt att med säkerhet säga att ett anbudspris som är lägre än ett annat anbudspris är att betrakta som onormalt lågt. LOU ställer inga krav på upphandlande enheter/myndigheter att nagelfara samtliga anbudsgivares bokföring utan skiljelinjen mellan ett lågt anbud och i lagens mening ett onormalt lågt anbud får ske med beaktande av vad som kan anses rimligt utifrån upphandlingens art och volym.

Lagtext m.m.

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att en upphandlande myndighet ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset.

I 12 kap. 3 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

I 16 kap. 5 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

7. Kvalificering och utvärdering av anbud

7.1 Inledning

Östgötatrafiken kommer att, efter kontroll av anbudsgivares ekonomiska och tekniska kapacitet samt kontroll av angivna skall-krav, anta det anbud som innehåller för uppdraget lägsta pris. Kvalificering och utvärdering kommer att ske enligt villkoren i detta avsnitt.

7.4 Utvärderingsfas – Utvärdering av pris

De anbud som uppfyller skall-kraven kommer att utvärderas enligt kriteriet lägsta pris enligt den i förfrågningsunderlaget presenterade prisberäkningsmodellen.

Vid utvärderingen kommer priset att räknas fram på den trafikvolym som finns angiven i förfrågningsunderlaget för anbudspaketet för det första avtalsåret.

Prisberäkning (exempel)

Anbudspaket: ÖHG 23

Särskild kollektivtrafik Stationering Ödeshög	Antal startavgifter	Antal fordons- kilometer	Antal fordon
Fordonsstyp Klass 1(B)	3 000	34 000	2

Anbudsgivare	Fordonsstyp	Antal fordon	Startavgift kronor/uppdrag	Km-kostnad kronor/km	Total års- kostnad	Total anbuds- summa
1	Klass 1(B)	2	40,00	20,00	800 000	
Totalt						800 000

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Enligt bestämmelsen i 12 kap. 3 § LOU får den upphandlande enheten förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Bestämmelsen

innebär dock ingen skyldighet att förkasta låga anbud. Det finns inte heller något förbud mot att anta onormalt låga anbud.

Av principerna om likabehandling, öppenhet och förutsebarhet följer att ett förfrågningsunderlag ska vara korrekt och fullständigt samt tydliggöra vilka kriterier och omständigheter som är avgörande för vilken anbudsgivare som kommer att tilldelas kontraktet. Det är inte lagreglerat hur den upphandlande myndigheten ska beräkna lägsta pris. Enligt förvaltningsrätten har aktuellt förfrågningsunderlag inte sådana oklarheter och brister att anbudsgivare inte kunnat skapa sig en bild av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud.

Östgötatrafiken har således inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU genom att anta anbudet från Motorcentralen Bo Pettersson AB. Inte heller kan Östgötatrafiken anses ha brutit mot någon annan bestämmelse i LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Sofia Blomkvist

Föredragande har varit Lina Johansson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU